

APOSTOLISCH

GENOOTSCHAP

Jaarverslag 2023

Documentgegevens

Naam : Jaarverslag 2023 | Apostolisch Genootschap
Eigenaar: : Bestuur
Contactpersoon : A. Floor-Schreudering
Versienummer : jaarstukken 2023 | 1.2
Publicatiedatum : 1 juni 2024

NB: Bij een geprinte versie dient de publicatiedatum altijd gecontroleerd te worden met de elektronische versie van het document welke beschikbaar is via de intranetsite van het Apostolisch Genootschap.

Inhoud

1. Introductie.....	4
Lokaal en landelijk.....	4
Moedige stappen.....	4
2. Samenvatting	5
Identiteit en ambitie	5
Meerjarenvisie	5
Meldpunt en vertrouwenspersoon	5
Landelijke organisatie	6
Financiën	6
Raad van toezicht	6
3. Identiteit en ambitie	6
Onze missie.....	6
Onze kernwaarden	6
4. Duurzaam en verantwoord	7
5. Meerjarenvisie.....	7
Drie koerselementen.....	7
Maatschappelijke activiteiten.....	10
Opinie.....	10
6. Meldpunt en vertrouwenspersoon.....	10
Breed advies Adviescommissie meldpuntregeling	10
Vertrouwenspersoon	11
7. Landelijke organisatie.....	11
Wijze van organiseren.....	11
Expertiseteams.....	12
Governance en besturing.....	12
Medewerkers	12
Ledenontwikkeling en participatie.....	13
Ledencommunicatie.....	13
Gemeenschappen en ontmoetingsplekken	13
Huisvesting.....	13
Privacy.....	13
Bestuur in 2023.....	13
Raad van toezicht.....	14
Gelieerde stichtingen	14
Adviesorganen	14

8. Financiën	14
Vermogen	14
Verantwoording.....	14
Continuïteitsreserve	15
Vermogensbeheer.....	15
De deelportefeuille ‘maatschappelijk betrokken’	16
Impact beleggen kent drie sleutelcomponenten:.....	16
Vergaderingen en activiteiten	16
Samenstelling commissie.....	16
Risico’s	16
9. Staat van baten en lasten met toelichting	17
Toelichting.....	17
10. Begroting 2024.....	19
11. Ontwikkelingen na balansdatum	19
12. Bericht van de raad van toezicht	20
Algemeen	20
Werkzaamheden	20
Leden en werving.....	20
Waardering	21
Vooruitzicht	21
Ten slotte.....	21

1. Introductie

In de eerste wekelijkse inspiratie van 2023 schreven onze eerstverantwoordelijke voorgangers, Marten van der Wal en Nanda Ziere, dat we onze ogen niet sluiten voor wat er gaande is in de wereld. Dichtbij en verder weg, we zitten er immers middenin. Ze riepen op, eenvoudig vriendelijke mensen te zijn. Mensen die hun best doen iets moois van hun leven te maken, die kansen benutten om elkaar daartoe aan te moedigen en anderen op te zoeken die dat ook willen. Zo namen duizenden lidmaten zich in het afgelopen jaar telkens weer voor om een liefdevol mens te zijn en werkten ze aan een menswaardige(re) wereld met meer solidariteit, duurzaamheid en compassie.

Lokaal en landelijk

Op vele plaatsen vormden lidmaten, jong en oud, gastvrije religieus-humanistische gemeenschappen waar ons geloof werd versterkt en waar geoefend werd in praktische zingeving en levenskunst. Lokale gemeenschappen en Iederal boden leden en niet-leden een breed palet aan kwalitatief hoogstaande ontmoetingsvormen gericht op zingeving en levenskunst en gebaseerd op het apostolisch gedachtegoed. Zo introduceerden lokale gemeenschappen verschillende nieuwe ontmoetingsvormen, zoals zingsprekken en gesprekswandelingen. Iederal organiseerde bijeenkomsten voor levensontdekkers die bij zichzelf op zoek willen gaan naar hoe zij positief, bewust en liefdevol kunnen leven. Lokaal en landelijk hebben we bijgedragen aan maatschappelijk relevante projecten. Diverse projecten van Wereldwijd voor Kinderen (WWvK) ondersteunden we financieel. Dit gold ook voor andere organisaties die zich richten op solidariteit, duurzaamheid en compassie in de samenleving. Onze opiniemakers lieten een verbindend geluid horen in diverse opiniërende artikelen.

In dit jaarverslag geven we u inzicht in hoe(verre) we dit in 2023 deden en ook welke andere werkzaamheden en activiteiten in het Apostolisch Genootschap zijn verricht.

Moedige stappen

De werkzaamheden zijn gestart onder leiding van het voorgaande bestuur. In het jaarverslag 2022 schreven zij onder meer: '(...) Alles wat we als bestuur doen en laten, al onze besluiten moeten ten dienste staan van de toekomst. We kiezen moedig voor een eigentijdse herberg voor leden en passanten en dragen bij aan meer compassie, duurzaamheid en solidariteit in de samenleving.' Zij hebben samen met de raad van toezicht de belangrijke stappen gezet in de verandering van het Apostolisch Genootschap naar een brede beweging van mensen die liefdevol willen leven. Een beweging waarin de participatie van mensen die zich verbonden voelen met het gedachtegoed van het genootschap is verankerd.

Zo konden na zeven decennia op 3 april 2023 een voorzitter van bestuur benoemd worden naast twee eerstverantwoordelijke voorgangers en – kort daarna – de bestuursleden voor financiën en operationele zaken. Een nieuw besturingstijdperk met een uitvoerend bestuur binnen een raad van toezicht-model brak aan. Het huidige bestuur is het voormalige bestuur, de raad van toezicht en het functioneel overleg van het Dienstencentrum zeer erkentelijk voor de moedige stappen die door hen zijn gezet. Bovenal dankt zij hen hartelijk voor hun niet aflatende inzet en liefdevolle werken. In het bijzonder danken we Bert Wiegman, die de functie van bestuursvoorzitter twaalf jaar heeft vervuld.

2023 werd een jaar waarin zoveel vriendelijkheid was en waarin wonderen gebeurden, naast diep verdriet en verschrikkelijk leed van een onvoorstelbare omvang. Meer dan ooit is het nodig om liefdevol te leven. (citaat uit laatste wekelijkse inspiratie 2023 door Nanda Ziere) Daarom blijven we mensen inspireren, verdieping en nabijheid bieden en bijdragen aan verbinding tussen mensen.

Met een hartelijke groet, namens het bestuur

Annemieke Floor-Schreudering
Voorzitter bestuur

2. Samenvatting

2023 was voor het genootschap een jaar van veranderingen. Er trad een nieuw, uitvoerend bestuur aan, binnen de werkorganisatie maakten afdelingen plaats voor expertiseteams en er werden nieuwe ontmoetingsvormen geïntroduceerd. Deze veranderingen maken deel uit van een breder veranderingsproces, waarbij het Apostolisch Genootschap verandert in een brede beweging van mensen die liefdevol willen leven. De veranderingen hebben niet alleen gevolgen voor de interne organisatie maar ook voor de wijze waarop het genootschap naar buiten treedt en vorm en inhoud geeft aan zijn ambities. In dit verslag leggen we verantwoording af over de activiteiten die we het achterliggende jaar in dit kader hebben ontplooid.

Identiteit en ambitie

Het Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. Het wil mensen inspireren, verdieping en nabijheid bieden en bijdragen aan verbinding tussen mensen. In de wereld is het nodig om solidair en met compassie te leven. Apostolischen willen dit waarmaken. Met elkaar vormen ze gemeenschappen en zoeken ze de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst om samen te werken aan een menswaardige wereld.

Als organisatie willen we van de wereld een betere plek maken. Dit betekent dat we verantwoord omgaan met onze leden, medewerkers en vrijwilligers. En ook met onze plaats in de maatschappij en het milieu. Het betekent ook dat we duurzaam beleggen en zorgvuldig omgaan met privacy en eigendom.

Meerjarenvisie

In 2017 werd de meerjarenvisie Meer dan het gewone met drie koerselementen geïntroduceerd: Versterken Geloofsgemeenschappen, Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst en Maatschappelijke Betrokkenheid. Deze drie koerselementen zijn ook in 2023 verder uitgebouwd.

- **Versterken Geloofsgemeenschappen, nu Vitale gemeenschappen:** Ook in 2023 werd geïnvesteerd in de gemeenschappen om ze sprankelend en springlevend te houden. Er waren verschillende landelijke samenkomsten en online inspiratiemomenten. Ter ondersteuning van de geestelijk verzorgers waren er trainingen en cursussen. Daarnaast waren er workshops en cursussen voor organisten, pianisten en dirigenten.
- **Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst:** Onder de naam Iederal organiseerden we in 2023 voor levensontdekkers – mensen die verbinding met anderen aangaan en samen van elkaar leren en levenswijsheid opdoen – 106 bijeenkomsten, waaraan 2.117 personen deelnamen.
- Er is een start gemaakt met het organiseren van nieuwe ontmoetingsvormen die mensen verbinden en inspireren tot bewust en liefdevol leven gebaseerd op onze religieus-humanistische waarden. En voor jeugd en jongeren werden verschillende samenkomsten georganiseerd.
- **Maatschappelijke Betrokkenheid:** We willen een actieve en herkenbare bijdrage leveren aan maatschappelijke relevante landelijke en lokale projecten met daarbij speciale aandacht voor solidariteit, duurzaamheid en compassie in de samenleving. In dit kader werden diverse organisaties financieel ondersteund en zetten vele vrijwilligers in verschillende gemeenschappen zich in voor de maatschappij.

Meldpunt en vertrouwenspersoon

De adviescommissie Meldpuntregeling ApGen bracht in maart 2023 ter afronding van haar werkzaamheden een breed advies uit aan het bestuur van het genootschap. De bevindingen noopte het bestuur ertoe royaal te erkennen dat de melders schadelijke gevolgen hebben ondervonden van hun opvoeding in het genootschap in de periode voor de eeuwwisseling. Aan 134 melders werd een financiële tegemoetkoming toegekend.

In januari is een externe vertrouwenspersoon benoemd. Deze constateerde dat nog niet iedereen zich vrij voelt om misstanden en/of ongewenst gedrag te melden en/of niet weet wat misstanden zijn of ongewenst gedrag is. Het bestuur zal hierover meer voorlichting geven en in gesprek gaan, zodat er een opener klimaat ontstaat.

Landelijke organisatie

In 2023 zijn de afdelingen omgevormd in expertiseteams. Binnen deze expertiseteams worden kennis, kunde en vaardigheden ontwikkeld en onderhouden. Ook is gestart met besturen conform een raad van toezicht-model. Er trad een nieuw bestuur aan, waar ook de twee eerstverantwoordelijk voorgangers deel van uitmaken. Het nieuwe bestuursmodel maakt de besluitvorming efficiënter en de organisatie slagvaardiger, zodat er beter ingespeeld kan worden op ontwikkelingen en wensen en behoeftes van leden en liefhebbers.

Het aantal ingeschreven leden loopt nog terug. Op 31 december 2023 bedroeg het totaal aantal lidmaten 12.067 (31 december 2022: 12.432). Daarentegen zijn er de ontwikkelingen bij Iederal, waardoor er steeds meer verbindingen ontstaan met het genootschap. Ook ontstaan op steeds meer plekken nieuwe vormen van inspiratie en ontmoeten.

Financiën

Decennialang verstandig beleggen in combinatie met prudent kostenbeheer heeft geleid tot een vermogen dat samen met de giften van de leden, incidentele legaten en de opbrengsten van het belegd vermogen de financiële basis vormt die de continuïteit van het genootschap waarborgt en waarmee ook innovaties bekostigd kunnen worden.

De beleggingen hebben zich in 2023 goed ontwikkeld. In het beleggingsstatuut staat de opdracht om 4% van het beheerd vermogen te beleggen met als doelstelling maatschappelijke betrokkenheid c.q. social impact. Bij deze impact beleggingen geven we de voorkeur aan een beperkt aantal projecten die werkelijk het verschil maken voor een doelgroep, boven een brede miljoenenportefeuille zonder duidelijke doelstellingen en/of resultaten.

Raad van toezicht

De raad van toezicht constateert dat 2023 in belangrijke mate een overgangsjaar is geweest. Daarbij refereert de raad aan het nieuwe bestuursmodel dat in werking is getreden en de gelijktijdig doorgevoerde statutaire en reglementaire veranderingen. Concluderend stelt de raad vast dat alle veranderingen geen ander doel hebben dan het Apostolisch Genootschap als plaats van religieus-humanistische zingeving ook nu en in de toekomst te bewaren.

3. Identiteit en ambitie

Onze missie

We willen mensen inspireren, verdieping en nabijheid bieden en bijdragen aan verbinding tussen mensen.

Onze kernwaarden

- Verwondering: over het grote geheel en dat we daar deel van zijn;
- Verbondenheid: met elkaar en met de wereld om ons heen;
- Vertrouwen: in de kracht die in het leven zit en dus ook in ons;
- Verantwoordelijkheid: voor anderen, voor de aarde en voor onszelf.

In de meerjarenvisie 2017-2022, die verlengd is tot en met 2024, zijn onze grondslag van ons geloof en onze missie vertaald naar identiteit en ambitie.

Het Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. We ervaren verwondering en ontzag voor het mysterie dat leven heet. We geloven dat alles voortkomt uit dezelfde oorsprong en beseffen dat ons leven deel is van een allesomvattend, ondeelbaar geheel. Alle mensen zijn gelijkwaardig en in essentie met elkaar verbonden. We geloven dat in de mens de creatieve kracht werkzaam is, die tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

In de wereld is het nodig om solidair en met compassie te leven. Apostolischen willen deze waarden waarmaken. Leven in liefde maakt duurzaam samenleven mogelijk. Het genootschap roept op te kiezen voor deze gezindheid, haar uit te dragen in eigen leven en door te geven aan anderen en aan volgende generaties.

Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst om samen te werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en zorgvuldig om te gaan met de aarde en onze samenleving.

4. Duurzaam en verantwoord

Het Apostolisch Genootschap wil maatschappelijk verantwoord organiseren (MVO) en invulling geven aan de sustainable development goals (SDG). Dit zijn doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Praktisch betekent dit dat het genootschap:

- verantwoord omgaat met zijn leden, medewerkers en vrijwilligers door vanuit een gezamenlijk doel mensen steeds op de juiste plek in te zetten en te ondersteunen in hun ontwikkeling;
- verantwoord omgaat met zijn plaats in de maatschappij, door de dialoog te zoeken vanuit betrokkenheid en zijn waarden en normen en daar actie aan te verbinden;
- verantwoord omgaat met het milieu, door bewust en actief mee te werken aan een duurzame maatschappij;
- een beleggingsportefeuille met een duurzaam karakter heeft;
- integer omgaat met privacy en eigendom.

In 2023 bleef MVO onder de aandacht als vaste toetssteen bij belangrijke besluiten.

5. Meerjarenvisie

Drie koerselementen

In 2017 werd de meerjarenvisie Meer dan het gewone met drie koerselementen geïntroduceerd:

- Versterken Geloofsgemeenschappen
- Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst
- Maatschappelijke Betrokkenheid

Deze koerselementen zijn in 2023 verder uitgebouwd. Hieronder lichten we ze toe.

Versterken Geloofsgemeenschappen

Onder een andere noemer, namelijk het programma vitale gemeenschappen, zijn er net als in de voorliggende jaren diverse procesbegeleiders betrokken geweest om – met leden van gemeenschappen – te doen wat nodig is om deze belangrijke oefenplaatsen sprankelend en springlevend te houden. In 2023 werden 25 gemeenschappen ondersteund in hun ontwikkeling.

Gemeenschap overstijgend

Gemeenschap overstijgend hebben ook dit jaar de Nieuwjaarsontmoeting, de landelijke Paassamenkomst en de najaarsconferentie (voorheen voorgangersconferentie) plaatsgevonden. Er werden 38 weekbrieven geschreven door de eerstverantwoordelijke voorgangers en diverse andere auteurs. In elke gemeenschap werd op de eerste en derde zondag van de maand de eredienst verzorgd. Op de vierde en vijfde zondag van de maand zijn er verschillende ontmoetingsvormen die plaatselijk worden georganiseerd. Op de tweede zondag van de maand zijn er drie landelijke online inspiratiemomenten het afgelopen jaar ondersteund en doorontwikkeld. Hiervan werd de landelijke online eredienst gemiddeld per maand 5.761 keer bekeken en de landelijke online overdenking 2.792 keer. Aan de live interactieve online samenkomst namen per maand gemiddeld vijftig leden/sympathisanten deel.

Doorontwikkeling grondslag

De eerste stappen zijn gezet voor een herziening van het werkboek Eredienst en Liturgie en de doorontwikkeling van onze grondslag. Ook is gestart met de evaluatie van twee van onze rituelen: het aanwijzingenbeleid en de rondgang. Er is gewerkt aan een landelijke inhoudelijke lijn voor 2024, waarbij de grondslag van ons geloof als basis dient voor de verdere verdieping van ons gedachtegoed.

Geestelijke verzorging

Eind 2023 bedroeg het totaal aantal geestelijk verzorgers 443.. Om geestelijk verzorgers te kunnen ondersteunen in hun taak startte het project Tussenruimte. Het bieden van nabijheid is een belangrijke pijler voor de geestelijke verzorging, maar sommige situaties vragen meer expertise. In dit project wordt er onder andere aan gewerkt om deze noodzakelijke expertise inzichtelijk en toegankelijk te maken. Ook zijn er concrete plannen gemaakt om verder te blijven investeren in leiderschap en een kwaliteitsimpuls voor geestelijk verzorgers.

Kerstwijding en expositie

In 2023 is een eerste aanzet gedaan om de kerstwijding, een viering die veelal op kerstavond plaatsvindt, breder toegankelijk te maken. De Reizende Verhalen Expo over de ontwikkelingen binnen het Apostolisch Genootschap werd geïntroduceerd en in diverse gemeenschappen als tentoonstelling opgesteld.

Zang en muziek

De vorming van zang en dirigenten heeft een belangrijke plek in het programma. De deskundigheid van muzikale vrijwilligers is ook in 2023 bevorderd. Zo was er een workshop voor organisten en pianisten onder leiding van Bas Westerhof (professioneel organist, orgel- en pianodocent), een openbare masterclass en een concert voor piano en orgel door pianist Erwin Rommert Weerstra. Ook zijn de eerste cursusdagen van de dirigentenopleiding onder leiding van Tobias Bethlehem (professioneel koordirigent) en andere professionals gegeven.

Tevens is het vullen van een mediatheek gestart en zijn instrumentale en vocale opnames gemaakt om vieringen en andere ontmoetingen te ondersteunen.

Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst

In 2023 zijn er, naast een uitgebreid programma aan ontmoetingen onder de noemer Iederal, binnen het programma Nieuwe ontmoetingsvormen meerdere vormen van ontmoeten geweest op regionaal en lokaal niveau. Ze waren gericht op zingeving en levenskunst.

Iederal

Met Iederal leveren we een positieve bijdrage aan de maatschappij vanuit de religieus-humanistische waarden compassie, solidariteit en duurzaamheid. We brengen een beweging op gang waarin mensen, levensontdekkers, bij zichzelf op zoek gaan hoe zij positief, bewust en liefdevol kunnen leven. Een beweging waar levensontdekkers verbinding met anderen aangaan en van elkaar leren en levenswijsheid opdoen via verdiepende thema's en diverse ontmoetingsvormen. Juist in onzekere tijden is het belangrijk dat er mogelijkheden zijn om voor kortere of langere tijd in verbinding met anderen te komen. Het is een nieuwe manier van gemeenschapsvorming, waar mensen bij elkaar betrokken zijn en elkaar inspireren om tot zelfontplooiing te komen. Om Iederal beter te positioneren als 'doorbraakmerk' met de ambitie 'voor iedereen een betekenisvol leven' is in augustus 2023 de Iederal-campagnewebsite levensontdekkers.nl gelanceerd. In 2023 heeft Iederal 106 bijeenkomsten georganiseerd en namen 2.117 personen deel aan deze bijeenkomsten.

Het magazine Vandaag is een middel om mensen die Iederal-events bezoeken aan Iederal te binden, ook als ze even geen events bezoeken. Het magazine vergroot hun bewustzijn van Iederal en het Apostolisch Genootschap en de onderliggende waarden, het roept nieuwsgierigheid op naar wat Iederal te bieden heeft en nodigt uit tot het bezoeken van Iederal-events. In 2023 waren er 7.717 abonnees.

Nieuwe ontmoetingsvormen

Vele mensen willen hun leven zin en betekenis geven. De manier waarop ze daartoe geïnspireerd worden kan echter heel verschillend zijn. De een raakt geïnspireerd door een interessante spreker, de ander van een goed gesprek en weer een ander van een wandeling in de natuur of een sfeervolle eredienst. Binnen het programma Nieuwe ontmoetingsvormen zijn we samen met leden in het land op zoek naar ontmoetingsvormen die mensen verbinden en inspireren tot bewust en liefdevol leven gebaseerd op onze religieus-humanistische waarden. Deze ontmoetingsvormen zijn geschikt voor leden en niet-leden, dus voor alle zinzoekers. We prikkelen leden om met ideeën te komen en ondersteunen initiatiefnemers (met expertise en/of geld) waarbij zij eigenaar van hun idee blijven. Hiervoor ontwikkelden we de toolkit De Groene Weide, een methode om initiatieven te ontwikkelen en laten groeien. Ook organiseerden we op 24 juni een ontwikkeldag Opdenken, met vier deelnemers die hun initiatieven deelden.

In 2023 waren er al veel verschillende nieuwe ontmoetingsvormen, zoals Zingespreekken Utrecht, Gesprekswandelingen Amsterdam, Kinderkoor Zing-Zin Nijmegen, Kauwen op levensvragen Purmerend, Studentendiner Leiden en Nijmegen, Zuiderpark Open Air Den Haag (424 bezoekers, waarvan zeventig niet-leden), Inspirade Den Helder, Let's Talk Nijkerkveen, Paperclip Twickel, [4-Days](#) Limburg en [De wereld liefdevoller maken](#) Purmerend.

Programma's Jeugd (en hun ouders) en Jongeren

De doelgroepen jeugd (en hun ouders) en jongeren hebben een apart programma binnen de koerselementen Versterken Geloofsgemeenschappen en Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst. Voor beide doelgroepen zijn in 2023 verschillende samenkomsten georganiseerd. Zo was er voor het eerst een Generatieontmoeting in Loenen met 87 deelnemers. Zoals elk jaar waren er zomerkampen voor de leeftijdsgroepen 12-15 jaar (31 aanmeldingen verdeeld over 2 weken) en het weekend voor 15-plus (13 aanmeldingen). De Waarde(n)vol Opgroeidag werd goed bezocht met 70 deelnemers. Ook het muziekfestival voor jeugd waarbij 45 kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 aanwezig waren, was een groot succes. De tweedekringdag in Papendal was met 114 jongeren en 53 volwassenen goed bezocht. De jongeren hebben onder de naam Iederal NOW in Maastricht en Utrecht events georganiseerd voor de doelgroep van 18 tot 25 jaar. Het programmateam richt zich op deze doelgroep vanuit het liefhebbersperspectief. Iedereen mag aansluiten, wel of niet lid.

Overige activiteiten:

- Kampeerweekend: 24 deelnemers
- Boottocht: 23 deelnemers
- Gespreksdiner Maastricht: 36 deelnemers
- Kerstontmoeting 32: deelnemers

Maatschappelijke Betrokkenheid (MB)

We willen een actieve en herkenbare bijdrage leveren aan maatschappelijke relevante landelijke en lokale projecten met daarbij speciale aandacht voor solidariteit, duurzaamheid en compassie in de samenleving. Dit doen we door ons vooral te richten op de vier thema's kwetsbaarheid, vrede en verbinding, omgaan met de aarde en levensbalans en door aan te sluiten bij de Sustainable Development Goals (SDG's, Duurzame Ontwikkelingsdoelen). Bij de selectie van de projecten is gebruik gemaakt van het ApGen donatiebeleid en 'Algemene kader aanvragen voor donaties en sponsoring' zoals vastgesteld in 2020. Uit inventarisatie door het programmteam MB blijkt dat alle huidige projecten vallen binnen de vier thema's en aansluiten bij één of meerdere SDG's.

In 2023 hebben we een aantal projecten van stichting WereldWijd voor Kinderen (WWvK) financieel ondersteund (specifiek de Kerstmaatjes-projecten), een deel van de professionalisering van WWvK gefinancierd en medewerkers van het Dienstencentrum beschikbaar gesteld voor communicatie- en ICT-ondersteuning. Verder hebben we stichting Les Oiseaux Bleus (LOB), stichting IDZO (IDeële Zingeving Ontmoetingen), stichting Sociaal Tuinieren, stichting Buddy to Buddy, Petje Af en Zin in Opvoeding financieel ondersteund.

Maatschappelijke activiteiten

Veel vrijwilligers in verschillende gemeenschappen zijn ook in 2023 bij allerlei maatschappelijke activiteiten betrokken geweest. Een aantal daarvan zijn door ons financieel ondersteund, zoals initiatieven voor vluchtelingen uit Oekraïne, het Buurtinitiatief Leiden een Meet & Eat voor vluchtelingen uit diverse landen, Droomdekentjes, Voedselbank en Benefietconcerten.

Dit jaar waren 21 gemeenschappen actief in de Vredesweek georganiseerd door PAX. Een groot aantal van deze gemeenschappen is plaatselijk (onderdeel van de) Ambassade van Vrede.

We hebben in 2023 diverse donatie gedaan op het gebied van noodhulp aan de slachtoffers van de zware aardbevingen in Turkije, Syrië, Marokko en Afghanistan, de verwoestende overstromingen in Libië en de humanitaire hulp met betrekking tot het conflict Gaza/Israël.

Opinie

In 2023 zijn op onze website meningvoldoen.nl 9 artikelen geplaatst van onze opiniemakers Stephan Huijboom, George Gelauff en Hein van Dongen met als thema's levensbalans, vrede en verbinding en omgang met de aarde. Op Nieuw Wij (nieuwwij.nl), een journalistiek dialoogplatform op het gebied van zingeving en levensbeschouwing, zijn in 2023 in totaal 11 artikelen (inclusief 8 van meningvoldoen.nl) van onze opiniemakers geplaatst. Ook is het interview '[Ongevraagd advies aan de politiek](#)' met Annemieke Floor geplaatst. Op Bevrijdingsdag is het artikel '[Wil je polarisatie verminderen? Geef dan liefdevol en zorgvuldig vorm aan je vrijheid](#)' in het Nederlands Dagblad gepubliceerd.

6. Meldpunt en vertrouwenspersoon

Breed advies Adviescommissie meldpuntregeling

De 'Adviescommissie meldpuntregeling ApGen', bestaande uit de heer Aleid Wolfsen, mevrouw Monique Heijst en de heer Peter van Beelen, en bijgestaan door mevrouw Tineke Duynstee, heeft ter afronding van haar werk in maart 2023 een zogenoemd breed advies opgeleverd aan het bestuur van het Apostolisch Genootschap. Dit advies is gebaseerd op de ervaringen van 207 (voormalige) leden van het Apostolisch Genootschap die zich vanaf 1 december 2020 tot 31 maart 2022 hebben gemeld bij het onafhankelijke

meldpunt. Het breed advies van de commissie markeert de laatste fase van een traject, dat ingezet werd als reactie op de emoties die bij vele (voormalige) leden opgeroepen werden door de verschijning van het boek Apostelkind.

De Adviescommissie heeft 22 bijeenkomsten gehouden, waarbij 66 melders zijn gehoord en 94 schriftelijke meldingen werden behandeld. Daarnaast zijn er diverse bijeenkomsten voor lotgenoten georganiseerd door mevrouw Ted Bokhorst. Ruim honderd mensen zijn – in een aantal sessies in kleine groepen – onder haar professionele begeleiding samengekomen.

De inhoud van het rapport van de adviescommissie noopte het bestuur ertoe royaal te erkennen dat de melders schadelijke gevolgen hebben ondervonden van hun opvoeding in het genootschap in de periode voor de eeuwwisseling en dat voor meerdere melders die schadelijke gevolgen ernstig te noemen zijn en nog steeds in hun leven doorwerken.

Het bestuur maakte ook bekend dat het genootschap op grond van de meldpuntregeling uit coulance aan 134 melders een financiële tegemoetkoming heeft toegekend die in veruit de meeste gevallen betrekking had op gemaakte of nog te maken kosten voor psychische hulp. Het gemiddeld per melder uitgekeerde bedrag bedroeg € 4.100.

Het breed advies, de conclusies en aanbevelingen van de Adviescommissie en de reactie van het bestuur kunnen geraadpleegd worden op de [website](#).

Vertrouwenspersoon

Op 15 januari 2023 is mevrouw Maud Marbus-Hulshof afgetreden als interne vertrouwenspersoon gedragscode verzorgers. Mevrouw José Bosma is op diezelfde datum afgetreden als interne vertrouwenspersoon voor het personeel. Zij zijn opgevolgd door mevrouw Ted Bokhorst.

Zij is een externe vertrouwenspersoon voor ongewenst gedrag en integriteitskwesties, waarmee de objectiviteit en onafhankelijkheid van de vertrouwenspersoon nog eens benadrukt wordt.

In 2023 heeft de vertrouwenspersoon met 9 melders contact gehad (4 oud-leden, 3 leden en 2 medewerkers). Het is de vertrouwenspersoon duidelijk geworden dat nog niet iedereen zich vrij voelt om misstanden en/of ongewenst gedrag te melden en/of niet weet wat misstanden zijn of ongewenst gedrag is.

Van oudsher zijn vele leden gewend zichzelf te vergelijken met anderen en de problemen waar ze tegen aan lopen als minder belangrijk te achten. Het bestuur volgt het advies van de vertrouwenspersoon om hierover meer uitleg en voorlichting te geven en met elkaar in gesprek te gaan, zodat er een open klimaat ontstaat en het als normaal wordt gezien om hulp te vragen bij de vertrouwenspersoon.

7. Landelijke organisatie

Wijze van organiseren

In 2023 zijn we gestart met het vormen van en werken vanuit expertiseteams. Binnen deze expertiseteams ontwikkelen en onderhouden we kennis, kunde en vaardigheden van het expertisegebied. In programma's en projecten werken expertiseteams samen. Uitgangspunten voor deze wijze van organiseren en werken zijn:

- Een open informele cultuur, met weinig hiërarchie. Werken op basis van vertrouwen;
- Expertiseteams werken samen in programma's en projecten;
- Wendbaar zijn in de uitvoering van projecten en werkzaamheden;
- Vrijwilligers kunnen in expertiseteams aansluiten voor de duur van een project.

Expertiseteams

Er zijn dertien expertiseteams:

- inspiratie	- verdieping	- nabijheid	- verbinding
- muziek	- secretariaat	- event management	- administratie & financiën
- communicatie	- marketing	- huisvesting	- HRM en compliance
- ICT			

Governance en besturing

In 2023 is gestart met de besturing conform een raad van toezicht-model. De herziene statuten zijn 3 april 2023 gepasseerd bij de notaris. Samen met de reglementen en de visie op besturing en toezicht (zogenoemde governance code) vormen ze het Statuut van het genootschap.

Op dezelfde datum volgde Annemieke Floor-Schreudering Bert Wiegman op als voorzitter van het bestuur. Een functie die hij twaalf jaar vervulde. In mei werden Robert van der Woude en Maarten Jan de Groot benoemd als bestuurders voor respectievelijk financiële en operationele zaken. Deze benoeming van bestuursleden vormde een belangrijke vervolgstap in de verandering van het Apostolisch Genootschap naar een brede beweging van mensen die liefdevol willen leven. Een beweging waarin de participatie van mensen die zich verbonden voelen met het gedachtegoed van het genootschap is verankerd.

Met het aantreden van het nieuwe bestuur wordt de landelijke organisatie nu bestuurd door een bezoldigd, uitvoerend bestuur in dienst van het Apostolisch Genootschap dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van het genootschap. Daarom is er geen managementteam meer. Het uitvoerend bestuur bestaat uit vijf personen, onder wie de twee eerstverantwoordelijk voorgangers die verantwoordelijk zijn voor de borging van verdieping, inspiratie en nabijheid in de activiteiten die het genootschap ontplooit. Het bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

Het nieuwe bestuursmodel maakt de besluitvorming efficiënter en de organisatie slagvaardiger, zodat er beter ingespeeld kan worden op ontwikkelingen en wensen en behoeftes van leden en liefhebbers. In de besturing wil het bestuur transparant en consistent zijn. Het is aanspreekbaar op zijn keuzes en besluiten. Daarbij hanteert het bestuur als primaire uitgangspunten:

- Het belang van de liefhebber staat centraal;
- Ondersteunend aan het geloofsverhaal en passend bij onze religieus-humanistische waarden;
- Met de toekomst op het oog;
- Haalbaar (financieel/ capaciteit).

Verein Apostolisch Genootschap Schweiz (gemeenschap Zürich)

In juni 2023 zijn de statuten van Verein Schweiz aangepast. De statuten pasten niet bij het wettelijk model van de Verein volgens het Zwitserse Burgerlijke recht. Ook waren ze niet in overeenstemming met de nieuwe situatie waarin we geen apostel meer hebben (die nog een bestuurlijke rol had in de Verein, bijvoorbeeld bij het voordragen van de stemgerechtigde leden) en het een raad van toezicht-model.

Medewerkers

Het genootschap heeft 67 medewerkers in vaste dienst (55,4 FTE). Daarnaast zijn vele lidmaten en liefhebbers op vrijwillige basis actief in gemeenschappen, regio's en voor de landelijke organisatie. Samen geven we vorm aan de doelstellingen van het genootschap. De ontwikkeling van medewerkers en hun loopbaan vraagt aandacht.

In 2023 is begonnen met het werken in expertiseteams met als doelstelling de vakkennis te versterken. Dit komt de organisatie ten goede en bevordert ook de mobiliteit van de medewerkers op de arbeidsmarkt.

Ledenontwikkeling en participatie

Als we kijken naar de ontwikkeling van het aantal ingeschreven leden is er nog steeds sprake van een krimpsituatie. Op 31 december 2023 bedroeg het totaal aantal aspirant-lidmaten 169 (2022: 183), jeugdlidmaten 2.278 (2.311), lidmaten 8.268 (8.608) en sympathisanten 1.352 (1.330). Totaal 12.067 (12.432). Daarentegen zijn er de ontwikkelingen bij Federal, waardoor er steeds meer verbindingen ontstaan met het genootschap.

Het bestuur heeft als doel om de mogelijkheden voor leden om invloed uit te oefenen (individueel of georganiseerd, direct of indirect) op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid, te vergroten. In juni 2023 is een projectteam i.o. gestart met als concrete opdracht om te komen tot een voorstel voor het daadwerkelijk inzetten – al dan niet eerst als proef – van een of meerdere vormen van ledenparticipatie op het niveau van het landelijk beleid (de koerselementen en de landelijke programma's en het landelijk bestuur). De eerste twee projecten die zijn gestart en half 2024 worden afgerond, zijn het opstellen van een afwegingskader voor participatie en het organiseren van een regionale bijeenkomst (leden)participatie. In 2023 vonden de eerste ledenbijeenkomsten plaats, een online en een fysiek in gebouw De Basis in Rotterdam.

Ledencommunicatie

Het magazine De Stroom verscheen in 2023 4 keer met een oplage van 5.300 exemplaren. De digitale nieuwsbrief De Stroom is 11 keer uitgebracht en verzonden naar 6.900 e-mailadressen van leden en sympathisanten.

Gemeenschappen en ontmoetingsplekken

In 2023 bood het Apostolisch Genootschap financiële continuïteit aan 62 geloofsgemeenschappen en een inspiratiecentrum in Nederland (BIC Lochem) en aan gemeenschap De Wereld en 4 gemeenschappen in het buitenland. Ook ontstaan op steeds meer plekken nieuwe vormen van inspiratie en ontmoeten.

Huisvesting

Een eerste aanzet tot een herzien huisvestingsbeleid is in 2023 gemaakt. In 2023 is het gebouw in Breda verkocht. De gemeenschap komt nu regelmatig samen op een huurlocatie. Ook is samenwerking gezocht in de regio Brabant. In de gemeenschap Eemland is besloten om zich met ingang van 2024 te concentreren op de locatie in Amersfoort en de locatie Soest niet meer te gebruiken. Landelijk gaan we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit gebouw maatschappelijk te blijven gebruiken.

Privacy

Het bewaken van de privacy heeft doorlopend aandacht. Er is een 'Functionaris gegevensbescherming' die frequent bevindingen rapporteert. In het privacyteam worden deze rapportages, acties en andere aandachtspunten besproken en gemonitord.

Bestuur in 2023

- A. (Bert) Wiegman (voorzitter) (tot 3 april 2023)
- M.E. (Monique) van Strien-van Milaan (tot 3 april 2023)
- J.W. (Jill) Eekhart (tot 3 april 2023)
- J. (Jan) van der Schaaff (tot 3 april 2023)
- M.H. (Menno) Kooreman (tot 3 april 2023)

- A. (Annemieke) Floor-Schreudering (voorzitter, per 3 april 2023)
- G. (Nanda) Ziere-den Heijer (eerstverantwoordelijk voorganger voor de geestelijke verzorging)
- M.G.J. (Marten) van der Wal (eerstverantwoordelijk voorganger voor de geestelijke verzorging)
- R. (Robert) van der Woude (bestuurder financiën, per 1 juni 2023)
- M.J. (Maarten-Jan) de Groot (bestuurder operationele zaken, per 1 augustus 2023)

Raad van toezicht

- M.W. (Marina) Kemperman-Eenschoten (voorzitter)
- M.E. (Marcel) Lip
- A.R.T. (Arnoud) van Schaik
- E. (Erik) Zwart

Gelieerde stichtingen

- WWvK
- IDZO
- Van Oosbreestichting

Adviesorganen

- Commissie Beleggingen
- Commissie ICT
- Commissie Muziek
- Jongerenraad (tot 1 april 2023)

8. Financiën

Vermogen

Het Apostolisch Genootschap is opgericht op 28 december 1951 met een startkapitaal van 100 gulden (€ 45). Dit bedrag kwam uit eigen middelen van de oprichter, apostel L. Slok. Van aanvang aan voelden de leden van het Apostolisch Genootschap de behoefte in materieel opzicht grote offers te brengen door maandelijks een aanzienlijk deel van hun inkomen te schenken. Ook schonken zij jaarlijks eenmalige grote bedragen, bijvoorbeeld met Pasen. Zo zorgden de leden ervoor dat het genootschap kon voortbestaan en dat er financiële ruimte was voor investeringen.

Vanaf 1952 tot en met 2023 is er circa 271 miljoen euro (nominaal) aan aanbiedingen, schenkingen en nalatenschappen opgebracht. Deze inkomsten stelden het genootschap in staat de jaarlijkse kosten te dekken en gebouwen te kopen en bouwen zonder afhankelijk te zijn van externe financiering. Verder kon een aanmerkelijk deel van het vermogen worden belegd.

De giften van de leden, incidentele legaten en in toenemende mate de opbrengsten van het belegd vermogen vormen samen de financiële basis die de continuïteit van het genootschap waarborgt en waar tevens innovatie mee bekostigd kan worden.

Verantwoording

De aanbiedingen, schenkingen en nalatenschappen en de overige inkomsten zijn in 2023 ongeveer € 340.000 hoger uitgevallen dan begroot. De aanbiedingen, schenkingen en nalatenschappen zijn ten opzichte van 2022 met ongeveer € 160.000 afgenomen. De overige inkomsten zijn vergelijkbaar met 2022.

Er zijn verschillende redenen dat het een veel beter beursjaar is geworden dan verwacht. Zo werd er op een recessie gerekend, maar in de VS kwam die niet. In Nederland was slechts sprake van een lichte recessie. Verder daalde de inflatie sneller dan verwacht. Dat had met name te maken met de energieprijzen die hard omlaaggingen, nadat ze vorig jaar juist heel hard waren gestegen. Door de snelle daling van de inflatie daalde de lange rente, met name in het vierde kwartaal. Dit had een positief effect op zowel obligaties als aandelen. Daarnaast stuwde het optimisme over AI de koersen van specifieke aandelen omhoog. Alle beleggingscategorieën hebben een positief gerendeerd in 2023. In 2023 is een positief rendement (total return) behaald op de beleggingsportefeuille van iets meer dan 12%.

De werkelijke uitgaven, exclusief de financiële lasten effecten, blijven binnen zowel de exploitatiebegroting als de ontwikkelbegroting. Ten opzichte van 2022 zijn deze lasten met ongeveer 1,5 miljoen euro

toegenomen. Een belangrijke oorzaak hiervoor zijn de energiekosten die als gevolg van de hoge gasprijzen zeer sterk zijn gestegen. Verder zijn de lonen en salarissen gestegen als gevolg van salarisstijging van 3% per 1 april 2023 en een eenmalige uitkering in april 2023 van € 450 bruto voor een fulltime dienstverband conform de CAO-rijksambtenaren.

Continuïteitsreserve

Voor de financiële continuïteit van de organisatie heeft het bestuur een aantal jaren geleden besloten tot een continuïteitsreserve. Eind 2023 bedraagt deze 82,6% (2022: 82,4%) van het eigen vermogen. De continuïteitsreserve is opgebouwd uit twee delen:

1. Aangewend vermogen zonder de bedoeling daarop rendement te behalen, waaronder de materiële vaste activa;
2. Aangewend vermogen met de bedoeling daarop rendement te behalen, ter financiering van de jaarlijkse exploitatie: de financiële vaste activa en liquide middelen.

Voor het bepalen van de omvang van het aangewend vermogen met de bedoeling daarop rendement te behalen ter financiering van de jaarlijkse exploitatie, zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De genormaliseerde jaarlijkse lasten (exclusief afschrijvingen), onder aftrek van aanbiedingen en overige inkomsten en rekening houdend met het verwachte benodigde jaarlijkse investeringsniveau;
- Het verwachte benodigde jaarlijkse investeringsniveau bedraagt € 750.000;
- Een gemiddeld te behalen rendement van 4,4% op financiële vaste activa en liquide middelen.

De algemene reserve ('vrije' ruimte) wordt bepaald door 75% van het verschil tussen het huidige niveau aan effecten en liquide middelen, verminderd met het vermogen dat noodzakelijk geacht wordt ter financiering van de jaarlijkse exploitatie. De overblijvende 'vrije ruimte' (vermogen na aftrek van de berekende continuïteitsreserve) wordt aangewend om nieuwe ontwikkelingen binnen de organisatie te stimuleren. Voor een beter rendement op het vermogen (ter compensatie van de lagere renteopbrengsten) is een aantal jaren geleden besloten het aantal beleggingscategorieën gedoseerd uit te breiden.

Vermogensbeheer

Na de teleurstellende resultaten in 2022 hebben onze beleggingen zich in 2023 goed ontwikkeld. Voor een toelichting op de cijfers verwijzen we naar het onderdeel verantwoording uit dit hoofdstuk.

Het veranderingsproces van de beleggingsportefeuille dat in 2022 is gestart, werd in februari 2023 afgerond. Het ingrijpend aangepaste beleggingsstatuut is vastgesteld door het bestuur, onder goedkeuring van de raad van toezicht.

Het beheer van de beleggingen voor de reguliere portefeuille gebeurt nu d.m.v. passief beheer, ofwel het volgen van zorgvuldig gekozen indices. Deze indices fungeren als benchmark en betreffen (wereldwijd) breed gespreide portefeuilles, en voldoen aan strenge eisen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. In vaktermen gaat het om 'donkergroene' beleggingen, in aandelen of obligaties van bedrijven die op ESG-gebied (Environmental, Social & Governance) gelden als best in class binnen hun bedrijfstakken. Daarnaast hanteren we zogeheten uitsluitingen van bedrijven in bedrijfstakken waarin we niet willen beleggen.

Voor het beheer van de beleggingsportefeuilles die ondergebracht zijn bij een aantal vermogensbeheerders, maakt de beleggingscommissie gebruik van een fiduciair beheerder, namelijk OHV. Samen met OHV werkt de commissie aan het behalen van een optimaal beleggingsresultaat en de maximale impact. Daarnaast en samen met OHV kijkt de beleggingscommissie ook naar samenwerkingspartners voor de maatschappelijk betrokken investeringen, zoals het Sociaal Innovatie Fonds van de overheid.

De deelportefeuille ‘maatschappelijk betrokken’

In het beleggingsstatuut is de opdracht opgenomen die het bestuur aan de beleggingscommissie heeft gegeven om 4% van het beheerd vermogen te beleggen met als doelstelling maatschappelijke betrokkenheid c.q. social impact.

De kernwaarden van het ApGen staan centraal bij het selecteren van beleggingsmogelijkheden: compassie, solidariteit, duurzaamheid.

Impact beleggen kent drie sleutelcomponenten:

- Doelstelling: de belegger streeft bewust naar het realiseren van een positieve impact;
- Rendement: de beleggingen dienen een positief rendement op te leveren;
- Meetbaarheid: de financiële, sociale en duurzaamheidsrendementen van de impact beleggingen dienen meetbaar te zijn en transparant.

Kort gezegd: ‘Meer doen dan het gewone’ en ‘gerichte projecten ondersteunen ten behoeve van kwetsbare groepen.’

Bij deze impact beleggingen geven we de voorkeur aan een beperkt aantal projecten die werkelijk het verschil maken voor een doelgroep, boven een brede miljoenenportefeuille zonder duidelijke doelstellingen en/of resultaten, zoals Leger des Heils, stichting Woonvermogen en Steenvlinder. We zijn actief bezig met het opbouwen van relaties met gelijkgestemde partijen in Nederland, waarmee we kunnen samenwerken, zoals het Sociaal Innovatiefonds, kennis en ervaring uitwisselen, co-investeren, risico's delen, initiatieven en projecten delen. Met een flink aantal organisaties is inmiddels contact gelegd en bouwen we aan samenwerkingsrelaties.

Vergaderingen en activiteiten

De beleggingscommissie vergadert tenminste viermaal per jaar. Centraal op de agenda staan de ontwikkelingen in de portefeuille en de rapportages van de vermogensbeheerders. Onze fiduciaire vermogensbeheerder OHV is bij alle vergaderingen aanwezig. De vermogensbeheerders die onze beleggingen verzorgen zitten eenmaal per jaar aan tafel. De commissie voert regelmatig een zogenoemde zelfevaluatie uit, alsmede een evaluatie van de aangestelde beheerders, en informeert het bestuur daarover. Ter finalisering van het beleggingsstatuut was er een Teams-vergadering met de auditcommissie van de raad van toezicht en de beleggingscommissie.

Zowel aan de online leden-informatiebijeenkomst op 8 juni 2023 als aan de ledenbijeenkomst van 7 oktober 2023 in Rotterdam heeft de beleggingscommissie bijdragen geleverd.

Ten slotte hebben de leden van de commissie in wisselende samenstelling werkbezoeken afgelegd aan projecten en deelgenomen aan diverse seminars.

Samenstelling commissie

Na de benoeming van Robert van der Woude als bestuurslid met financiële portefeuille heeft hij in de beleggingscommissie de plaats ingenomen van zijn voorganger, Jan van der Schaaff. De beleggingscommissie heeft tijdens een feestelijke lunch afscheid van hem genomen en bedankt voor zijn plezierige en constructieve bijdragen tijdens zijn jarenlange lidmaatschap van de commissie.

Risico's

Binnen het bestaande beleid en bij wijzigingen daarvan wordt het risicoaspect nadrukkelijk meegewogen en waar nodig worden mitigerende maatregelen genomen. Belangrijke continue aandachtspunten zijn: controle op vermogensbeheerders, buitenlandse gemeenschappen, monitoring huisvesting en de aanwezigheid van contante gelden. Jaarlijks wordt naar aanleiding van de controle van de jaarrekening door de externe accountant getoetst op de belangrijkste risico's en de aanwezigheid en werking van de noodzakelijke beheersingsmaatregelen. De accountant brengt via de managementletter verslag uit aan de raad van toezicht en het bestuur.

9. Staat van baten en lasten met toelichting

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023			
	REALISATIE 2023	BEGROTING 2023	REALISATIE 2022
BATEN			
Aanbiedingen	1.371.593	1.225.000	1.450.295
Schenkingen en nalatenschappen	165.088	-	251.685
Overige inkomsten	411.987	385.356	408.296
Financiële baten	37.023.120	14.273.703	5.038.091
Som der baten	38.971.788	15.884.059	7.148.367
LASTEN			
Personeelslasten	7.560.660	7.552.576	6.978.033
Afschrijvingen	3.951.616	3.875.000	4.117.807
Bouwkundige kosten	2.900.460	3.386.355	2.869.030
Overige kosten onroerend goed	2.529.383	2.721.202	1.356.607
Organisatiekosten	2.632.789	2.731.132	2.617.538
Auto-, reis- en verblijfkosten	541.101	439.787	479.199
Kosten van samenkomsten	1.170.549	1.280.220	1.343.883
Drukwerk en portokosten	531.127	556.777	500.800
Financiële lasten effecten			56.515.010
Som der lasten	21.817.685	22.543.049	76.777.907
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	17.154.103	6.658.990-	69.629.540-
Bijzondere baten	812.373	1.225.000	13.382
Bijzondere lasten	884.223-	-	435.572-
RESULTAAT	17.082.253	5.433.990-	70.051.730-

Toelichting

Aanbiedingen

De wekelijkse aanbidding is hoger dan begroot. Van deze aanbidding is 83% giraal gebracht.

De bijzondere en overige aanbiddingen laten een onderschrijding zien omdat de paasaanbidding lager uitvalt dan begroot. De paasaanbidding is voor 41% giraal gebracht.

Schenkingen en nalatenschappen

Het bedrag komt voort uit één schenking, drie legaten en zeven verschillende nalatenschappen.

Overige inkomsten

De overige baten vallen hoger uit dan begroot omdat er meer inkomsten zijn uit de verhuur van gebouwen. Onder meer doordat met ingang van 1 september 2023 het gebouw in Heerlen wordt verhuurd.

Financiële baten effecten

De financiële baten bestaan uit het rendement op beleggingen en renteopbrengsten van de hypotheeklen. Het rendement op beleggingen bestaat uit directe inkomsten, zijnde rente en dividenden, en uit koersresultaten. Alle onderdelen hebben bijgedragen aan een positief rendement van ongeveer 12%.

Personeelslasten

In de salariskosten zijn opgenomen een salarisstijging van 3% per 1 april 2023 en een eenmalige uitkering in april 2023 van € 450 bruto voor een fulltime dienstverband conform de cao-rijksambtenaren. Een aantal vacatures zijn door middel van inhuur ingevuld. Hierdoor vallen de kosten voor salarissen lager uit en de kosten voor werkzaamheden derden hoger.

De dotatie pensioenvoorziening in eigen beheer vallen lager uit dan begroot doordat voor de toegekende RVU-regeling in 2022 een voorziening is opgenomen. Tevens is één van de gepensioneerde overleden. De

pensioenlasten zijn hoger dan begroot door dat er een voorwaardelijke toeslag op de pensioenen is toegekend van 1%. Er zijn minder kosten gemaakt in het kader van ontwikkeling van medewerkers en vrijwilligers. Doordat er meer kosten zijn gemaakt voor werving en selectie, preventie en re-integratie arbeidsongeschikte medewerkers en er een uitkering is geweest bij overlijden vallen de overige personeelskosten hoger uit dan begroot.

Bezoldiging van bestuurders en leden raad van toezicht

In verband met de invoering van een nieuw bestuursmodel voor de landelijke besturing, te weten een zogenaamd raad van toezicht-model zijn met ingang van 3 april 2023 de statuten van het Apostolisch Genootschap gewijzigd.

De leden van het uitvoerend bestuur ontvangen, gelijk aan de overige medewerkers, voor hun werkzaamheden een beloning conform de Gids voor Medewerkers van het Apostolisch Genootschap en hebben alle rechten en verplichtingen die hieruit voortvloeien. Over 2023 bedroeg de totale bezoldiging inclusief pensioenlasten van alle bestuursleden gezamenlijk € 492.270.

De leden van de raad van toezicht vervullen hun functie op onbezoldigde, vrijwillige basis. Op basis van artikel 14. Honorering en onkostenvergoeding van het reglement raad van toezicht kunnen leden van de raad van toezicht een niet bovenmatige vacatievergoeding ontvangen voor het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen van de raad van toezicht en vergaderingen met het bestuur. De te verkrijgen vacatievergoedingen over 2023 zijn in 2024 uitbetaald (€ 9.387).

Vóór 3 april 2023 ontvingen de leden van het bestuur en de raad van toezicht in deze hoedanigheid geen bezoldiging van het Apostolisch Genootschap.

Afschrijvingen

Doordat investeringen eerder in gebruik zijn genomen en de verkoop van het gebouw in Breda later in het jaar heeft plaats gevonden vallen de afschrijvingen hoger uit dan begroot.

Bouwkundige kosten

De bouwkundige kosten blijven sterk achter bij de begroting. Doordat enkele werkzaamheden niet of later worden uitgevoerd blijven de kosten voor onderhoud en instandhouding achter bij de begroting. Er zijn minder uitgaven gedaan in het kader van wens uit gemeenschappen.

Overige kosten onroerend goed

De energiekosten 2023 zijn lager dan begroot vanwege de stabilisering van de prijzen op de energiemarkt. Mede door de uitzendingen van de landelijke en plaatselijke online erediensten is er minder gebruik gemaakt van de webradio / kerktelefoon.

Organisatiekosten

De donaties zijn gedaan in het kader van het programma Maatschappelijke betrokkenheid en voor het hoogleraarschap van de VU. Ook zijn er donaties gedaan voor noodhulp na natuurrampen in Afghanistan, Libië, Marokko en Turkije/Syrië.

Door minder uitgaven voor promotie van zowel de gemeenschappen als de landelijke organisatie vallen de kosten public relations en externe communicatie lager uit dan begroot.

Er worden minder kosten gemaakt voor het beheer van het vermogen. Dit komt door een andere inrichting van de portefeuille.

Auto-, reis- en verblijfkosten

Door meer leaseauto's, hogere brandstofkosten en meer reizen naar de gemeenschappen in het buitenland zijn de reis- en verblijfskosten hoger dan begroot.

Kosten drukwerk, beeld/geluid en porto

De kosten voor de weekbrief zijn hoger dan begroot omdat er extra kosten zijn gemaakt voor het vertalen en zijn er meer weekbriefenveloppe zijn aangeschaft.

De kosten voor De Stroom zijn hoger dan begroot omdat er extra kosten zijn gemaakt voor het vertalen, voor het gebruik van beeldmateriaal en door gestegen papierprijzen.

Bijzondere baten

De bijzondere baten hebben betrekking op de verkoop van het gebouw in Breda.

Bijzondere lasten

De bijzondere lasten hebben betrekking op:

Kosten samenhangend met het meldpunt, voortvloeiend uit de gevolgen van het verschijnen van het boek Apostelkind. Er zijn kosten gemaakt voor het organiseren van het meldpunt en er zijn vergoedingen toegekend;

Kosten voor de vorming van een voorziening in het kader van afvloeiingsregelingen.

10. Begroting 2024

Begroting 2024				BEGROTING 2024			BEGROTING 2023		
BATEN				Exploitatie	Ontwikkel	Totaal	Exploitatie	Ontwikkel	Totaal
Aanbiedingen			1.200.000	-	1.200.000	1.225.000	-	1.225.000	
Schenken en nalatenschappen			-	-	-	-	-	-	
Overige inkomsten			409.884	25.000	434.884	365.356	20.000	385.356	
Financiële baten			14.464.142	-	14.464.142	14.273.703	-	14.273.703	
Som der baten			16.074.026	25.000	16.099.026	15.864.059	20.000	15.884.059	
LASTEN				Exploitatie	Ontwikkel	Totaal	Exploitatie	Ontwikkel	Totaal
Personeelslasten			6.017.700	2.435.109	8.452.810	5.070.428	2.482.147	7.552.576	
Afschrijvingen			3.752.802	-	3.752.802	3.875.000	-	3.875.000	
Bouwkundige kosten			2.956.537	156.000	3.112.537	3.236.355	150.000	3.386.355	
Overige kosten onroerend goed			1.615.842	-	1.615.842	2.721.202	-	2.721.202	
Organisatiekosten			1.486.350	1.042.250	2.528.600	1.636.642	1.094.490	2.731.132	
Auto-, reis- en verblijfkosten			468.450	20.000	488.450	439.787	-	439.787	
Kosten van samenkomsten			969.470	753.862	1.723.332	876.814	403.406	1.280.220	
Drukwerk en portokosten			358.000	213.500	571.500	340.527	216.250	556.777	
Som der lasten			17.625.152	4.620.721	22.245.873	18.196.755	4.346.293	22.543.049	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			1.551.126-	4.595.721-	6.146.847-	2.332.696-	4.326.293-	6.658.990-	
Bijzondere baten			978.210	-	978.210	1.225.000	-	1.225.000	
Bijzondere lasten									
RESULTAAT				Exploitatie	Ontwikkel	Totaal	Exploitatie	Ontwikkel	Totaal
			572.916-	4.595.721-	5.168.637-	1.107.696-	4.326.293-	5.433.990-	

11. Ontwikkelingen na balansdatum

Er zijn ons geen specifieke ontwikkelingen na balansdatum bekend die invloed hebben op de organisatie en financiën.

12. Bericht van de raad van toezicht

Algemeen

Het jaar 2023 is in belangrijke mate een overgangsjaar geweest. Het nieuwe besturingsmodel, is na werk door velen, dit jaar in werking getreden. We hebben daarmee afscheid genomen van het oude bestuur en vanaf april zijn nieuwe bestuursleden in hun nieuwe functies benoemd. Door de gelijktijdig doorgevoerde statutaire en reglementaire veranderingen, zijn raad van toezicht en bestuur ook in een andere verhouding tot elkaar komen te staan¹.

In 2022 werd al afscheid genomen van de apostelfunctie. Met de opvolging door twee eerstverantwoordelijk voorgangers is ook hier een ingrijpende verandering in de structuur doorgevoerd. Veel tijd en aandacht ging in 2023 uit naar de werving en selectie van de nieuwe bestuursleden die samen met de eerstverantwoordelijk voorgangers het bestuur vormen. We zijn blij dat we een goede voorzitter en twee leden (financiën en operationele zaken) konden benoemen.

Al deze veranderingen hebben geen ander doel dan het Apostolisch Genootschap als plaats van religieus-humanistische zingeving ook nu en in de toekomst te bewaren.

Werkzaamheden

De raad van toezicht heeft vier bijeenkomsten gehad met het bestuur. In deze bijeenkomsten zijn diverse onderwerpen aan de orde geweest, waarvan we de volgende willen benoemen:

begroting en financieel beheer

lopende projecten

reglement eerst verantwoordelijk voorganger

ledenparticipatie

huisvestingsvraagstukken

organisatieontwikkeling

Daarnaast heeft in het voorjaar een zogenoemde heisessie plaatsgevonden waarin bestuur en raad van toezicht intensief met elkaar hebben gesproken over de nieuwe structuur en verhoudingen zoals deze voortkomen uit de huidige statuten en verschillende reglementen. Er vond een eerste oriëntatie op de meerjarenvisie 2025 e.v. plaats.

Leden en werving

De raad van toezicht bestond in 2023 uit:

Naam	Benoemd vanaf	Rol	Maatschappelijke functie
Marina Kemperman-Eenschoten	01-01-2014	Voorzitter (tot 31 december 2023)	Landschapsarchitect
Marcel Lip	01-01-2016	Lid	Bestuurder vastgoedonderneming
Arnoud van Schaik	01-04-2021	Lid, voorzitter vanaf 1 januari 2024	Bestuurder verzekeraar
Erik Zwart	01-01-2022	Lid	Bestuurder zorginstelling

Doordat haar benoemingstermijn verliep, heeft Marina Kemperman per 31 december 2023 de raad van toezicht verlaten. We danken haar voor haar grote betrokkenheid en de wijze waarop zij mede sturing heeft gegeven aan het voorliggende veranderproces. Per 1 januari 2024 heeft Arnoud van Schaik de voorzittersrol op zich genomen.

¹ Zie: *Visie op besturen en toezicht* (02-12-2022)
Apostolisch Genootschap | Jaarverslag 2023 1.3

In 2023 is ook de werving voor een nieuw lid van start gegaan. De selectiecommissie bestond uit Arnoud van Schaik, Erik Zwart en als onafhankelijk lid Annelieke van der Meulen. De procedure werd begeleid door Frank van der Endt. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met drie kandidaten. Per 1 februari 2024 is Yvonne van Oosten (directeur-eigenaar mentaliteit/cultuur/leiderschap-bureau) als lid benoemd.

Waardering

De raad wil haar grote waardering uitspreken voor alle medewerkers van het Dienstencentrum. Veranderingen brengen ook onzekerheden met zich mee en dat geldt zeker voor de ingrijpende herschikking van verantwoordelijkheden die heeft plaatsgevonden. Desondanks zijn de werkzaamheden gewoon doorgegaan. De raad wil ook haar waardering uitspreken voor de wijze waarop het nieuwe bestuur verbinding maakt met de staande organisatie om gezamenlijk de nieuwe wijze van werken vorm en inhoud te geven. Alhoewel ook de komende periode veel van de organisatie gevraagd zal worden, geeft de wijze waarop wordt samengewerkt veel vertrouwen voor de toekomst.

Vooruitzicht

In 2023 zijn belangrijke stappen gezet om het Apostolisch Genootschap als organisatie een maatschappelijke inbedding te geven die het mogelijk blijft maken om volwaardig deel uit te maken van onze samenleving. Een belangrijke doelstelling is hierbij nog onderbelicht gebleven, namelijk die van de ledenparticipatie. Hier zullen de komende periode concrete stappen in moeten worden gemaakt. Ook zal in 2024 het meerjarenplan voor 2025 besproken en vastgesteld worden om ons mooie gedachtengoed ook voor de toekomst veilig te stellen.

Ten slotte

We realiseren ons dat de uiteindelijke opdracht voor het Apostolisch Genootschap is en zal zijn om een plaats van religieus-humanistische zingeving te vormen. Dit gebeurt in de eerste plaats in alle lokale gemeenschappen en alle andere wijzen waar mensen elkaar ontmoeten en inspireren. Hiervoor werken we aan een organisatie, het Apostolisch Genootschap, die ons hierin ondersteunt en vooruithelpt. Dit helpt ons om in ons dagelijks leven in liefde te werken aan een duurzame samenleving vanuit een diep ontzag voor de schepping. Ook deze organisatie zal mee moeten bewegen met alle ontwikkelingen in de samenleving. De raad van toezicht ziet dat bestuur, geestelijk verzorgers en vele andere betrokkenen hier op alle mogelijke manieren de voorwaarden voor proberen te creëren. Ook dit geeft vertrouwen voor de toekomst.